

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 5 PRIORITETO „APLINKOSAUGA, GAMTOS IŠTEKLIŲ DARNUS NAUDOJIMAS IR PRISITAIKYMAS PRIE KLIMATO KAITOS“ PRIEMONĖS NR. 05.4.1-LVPA-V-812 „NACIONALINIŲ TURIZMO MARŠRUTŲ, TRASŲ IR PRODUKTŲ RINKODARA BEI TURIZMO ŽENKLINIMO INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO NR. 1 PATVIRTINIMO

2015 m. gruodžio 9 d. Nr. 4-778
Vilnius

Vadovaudamasis Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, 6.2.7 papunkčiu,

t v i r t i n u 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-V-812 „Nacionalinių turizmo maršrutų, trasų ir produktų rinkodara bei turizmo ženklavimo infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašą Nr. 1 (pridedama).

Ūkio ministras

Evaldas Gustas

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
2015-10-09 raštu
Nr. ((24.37)-5K-1520363)-6K-1507405

Parengė
Ūkio ministerijos Europos Sąjungos paramos
koordinavimo departamento
Struktūrinės paramos politikos skyriaus
vyriausioji specialistė

Vaida Vislavičiūtė

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 5 PRIORITETO „APLINKOSAUGA, GAMTOS IŠTEKLIŲ DARNUS
NAUDOJIMAS IR PRISITAIKYMAS PRIE KLIMATO KAITOS“
PRIEMONĖS NR. 05.4.1-LVPA-V-812 „NACIONALINIŲ TURIZMO MARŠRUTŲ,
TRASŲ IR PRODUKTŲ RINKODARA BEI TURIZMO ŽENKLINIMO
INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA“
PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS NR. 1**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ įgyvendinimo priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-V-812 „Nacionalinių turizmo maršrutų, trasų ir produktų rinkodara bei turizmo ženklavimo infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-V-812 „Nacionalinių turizmo maršrutų, trasų ir produktų rinkodara bei turizmo ženklavimo infrastruktūros plėtra“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas) įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą ir Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintus Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 4-933 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1326 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos priedas);

2.4. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse,

patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“ (toliau – Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklės), ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos administravimo taisyklės).

4. Apraše vartojamos kitos sąvokos:

4.1. **Atsakingas turizmas** – turizmo rūšis skatinanti optimaliai naudoti išteklius, išsaugant gamtos išteklius ir biologinę įvairovę, gerbti turistus priimančių bendruomenių sociokultūrinį autentiškumą, išsaugant jų nekilnojamąjį ir gyvąjį kultūros paveldą bei tradicines vertybes, prisidėti prie tarpkultūrinio supratimo ir tolerancijos, palaikyti gyvybingas ir ilgalaikes ekonomines veiklas, duodančias socialinę ir ekonominę naudą visoms dalyvaujančioms interesų grupėms, skatinti vietovei tinkamiausias turizmo formas ir panašiai.

4.2. **Biudžetinė įstaiga** – sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 2 straipsnyje.

4.3. **E. rinkodara** – iš anksto suplanuota, vykdymo trukme ir biudžetu apibrėžta konkreti e. rinkodaros veikla (pvz., internetinė svetainė, programa ir pan.), kuri yra nukreipta į turizmo įvaizdžio formavimą ir gerinimą, informavimą apie turizmo galimybes ar turizmo produktų pardavimo skatinimą tikslinėse rinkose.

4.4. **Gamtos paveldo objektai** – tai vandens telkiniai ir jų pakrantės, gyvūnija, rekreaciniai miškai, rekreacinės ir saugomos teritorijos bei saugomi kraštovaizdžio objektai, kurių vertybės sudaro galimybes naudoti juos įvairioms turizmo rūšims.

4.5. **Kompleksinės turizmo rinkodaros priemonės užsienio rinkose** – per paslaugų teikėjus atvykstamojo turizmo rinkose įgyvendinamų turizmo rinkodaros priemonių (reklama žiniasklaidos priemonėse, elektroninė rinkodara (toliau – e. rinkodara), reklaminės kampanijos, organizavimas ir (ar) dalyvavimas parodose bei renginiuose, viešinimo veiklos (seminarai, pranešimai spaudai, naujienlaiškiai), informacijos sklaida, konsultacinė veikla, turizmo rinkos analizių rengimas) visuma, skirta Lietuvos atvykstamajam turizmui skatinti ir nacionaliniams turizmo maršrutams, trasoms bei prioritetiniams turizmo produktams pristatyti.

4.6. **Kultūros paveldo objektai** – tai archeologijos, istorijos, meno, mokslo ir technikos, urbanistikos paveldo objektai, folkloras, kulinarija, tradicijos ir liaudies amatai, šiuolaikiniai meno kūriniai ir mokslo laimėjimai, kolekcijos, kiti kultūros objektai ir saugomos teritorijos, kurių vertybės sudaro galimybes naudoti juos įvairioms turizmo rūšims.

4.7. **Nacionaliniai turizmo maršrutai ir trasos** – maršrutai ir trasos, kurie įvardyti nacionalinio lygmens strateginiuose turizmo planavimo ir specialiuosiuose teritorijų planavimo dokumentuose (Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimo 2015–2017 metų veiksmų plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. 4-724 „Dėl Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimo 2015–2017 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų planas), Nacionalinių vandens turizmo trasų specialiajame plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2009 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 4-67, „Dėl nacionalinių vandens turizmo trasų specialiojo plano patvirtinimo“, Nacionalinio lygmens autoturizmo specialiajame plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2009 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 4-68 „Dėl nacionalinio lygmens autoturizmo trasų specialiojo plano patvirtinimo“ ir kt.).

4.8. **Turizmo rinkodaros priemonė** – sąvoka apibrėžta Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše (rodiklio kodas P. S.337).

4.9. **Unikalus vartotojas** – fizinis asmuo, kuris prisijungęs unikaliu interneto protokolo (IP) adresu, pasinaudojo sukurta e. rinkodaros priemone.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – Ministerija) ir viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 10 221 884 Eur (dešimties milijonų dviejų šimtų dvidešimt vieno tūkstančio aštuonių šimtų aštuoniasdešimt keturių eurų), iš kurių iki 8 688 601 Eur (aštuonių milijonų šešių šimtų aštuoniasdešimt aštuonių tūkstančių šešių šimtų vieno euro) – Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų (Europos regioninės plėtros fondo) lėšos, iki 1 533 283 Eur (vieno milijono penkių šimtų trisdešimt trijų tūkstančių dviejų šimtų aštuoniasdešimt trijų eurų) – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Iš jų 521 316 Eur (penki šimtai dvidešimt vienas tūkstantis trys šimtai šešiolika eurų) Europos regioninės plėtros fondo lėšų ir 91 997 Eur (devyniasdešimt vienas tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt septyni eurai) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų (toliau – veiklos lėšų rezervas) galės būti skirta projektams finansuoti tik Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus Veiksmų programos priedo pakeitimą, kuriuo veiklos lėšų rezervas bus skirtas Veiksmų programos 5 prioritetui įgyvendinti.

9. Priemonės tikslas – didinti kultūros ir gamtos paveldo objektų lankomumą ir žinomumą.

10. Pagal Aprašą remiamos veiklos:

10.1. nacionalinių turizmo maršrutų, turizmo trasų ir prioritetinių turizmo produktų, apimančių kultūros ir gamtos paveldo objektus, rinkodara;

10.2. informacinių kelio ženklų, nurodytų Kelių eismo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“, 1 priedo 628 punkte (krypties rodyklė į lankytiną vietą su grafiniu lankytinos vietos vaizdu), (toliau – informaciniai kelio ženkliai) projektavimas, gamyba, įrengimas.

11. Pagal Apraše nurodytas remiamas veiklas valstybės projektų sąrašą (-us) numatoma sudaryti 2015 metų IV ketvirtį.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

12. Pagal Aprašą galimas pareiškėjas yra Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos. Galimi partneriai įgyvendinant Aprašo 10.1 papunktyje nurodytą veiklą yra biudžetinės įstaigos, viešieji juridiniai asmenys, kurių savininko (dalininko) teises ir pareigas įgyvendina biudžetinė įstaiga. Įgyvendinant Aprašo 10.2 papunktyje nurodytą veiklą galimi partneriai yra valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčios valstybės įmonės, Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos.

13. Partneriu (-iais) gali būti tik juridiniai asmenys. Partneriu (-iais) negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.

14. Pareiškėjas (projekto vykdytojas) ir partneris (-iai) turi būti pajėgūs tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą ir atitikti jiems keliamus reikalavimus, išdėstytus Aprašo 1 priedo 5 punkte.

15. Partnerio įtraukimo į projektą būtinumas turi būti pagrįstas paraiškoje. Prie paraiškos turi būti pridėdama jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties kopija, kurioje turi būti nustatytos šalių prievolės ir atsakomybė už iš finansavimo lėšų įsigytą ir (ar) sukurtą turtą ir jo priežiūrą bei turto priežiūrai reikalingų investicijų užtikrinimą.

16. Pareiškėjas (projekto vykdytojas) yra atsakingas už projekto įgyvendinimą.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

17. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių III skyriaus dešimtajame skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

18. Projektas turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos Stebėsenos komiteto 2015 m. birželio 18 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-5.1(7):

18.1. projektas prisideda prie Veiksmų plano įgyvendinimo (vertinama, ar planuojami įgyvendinti projektai atitinka bent vieną iš šių Veiksmų plane numatytų veiksmų: vykdyti Lietuvos turizmo rinkodarą socialiniuose tinklalapiuose; atnaujinti, optimizuoti ir palaikyti svetaines www.lithuania.travel, www.lietuvosmarsrutai.eu ir vykdyti e.rinkodaros priemones; vykdyti turizmo reklamos kampanijas ir atstovavimą turizmo srityje, dalyvauti tarptautinėse turizmo parodose, organizuoti B2B renginius, verslo misijas, pažintinius turus žurnalistams ir kelionių organizatoriams; išleisti turizmo produktus pristatančius ir įvaizdį gerinančius leidinius; projektuoti, gaminti ir įrengti informacinius turizmo ženklus (didžiuosius informacinius ženklus prie svarbiausių turizmo objektų); vykdyti kultūrinio turizmo maršrutų – kultūros kelių, apimančių reikšmingiausius Lietuvos kultūros paveldo objektus, – rinkodarą; įgyvendinti vietinio turizmo rinkodaros priemones (e.rinkodara, lauko, radijo, TV reklama, pranešimai spaudai ir kt.). Taip pat vertinama, ar pareiškėjas atitinka už anksčiau išvardintų Veiksmų plane numatytų veiksmų įgyvendinimą atsakingam vykdytojui keliamus reikalavimus.);

18.2. projektas turi prisidėti prie atsakingo turizmo skatinimo kultūros ir gamtos paveldo objektuose (kriterijus taikomas tik Aprašo 10.1 papunktyje nurodytai veiklai) (vertinama, ar projekto veiklomis bus išskiriamas (akcentuojamas) bent vienas atsakingo turizmo aspektas (pvz., optimaliai naudoti išteklius, išsaugant gamtos išteklius ir biologinę įvairovę, gerbti turistus priimančių bendruomenių sociokultūrinį autentiškumą, išsaugant jų nekilnojamąjį ir gyvąjį kultūros paveldą bei tradicines vertybes, prisidėti prie tarpkultūrinio supratimo ir tolerancijos, palaikyti gyvybingas ir ilgalaikes ekonomines veiklas, duodančias socialinę ir ekonominę naudą visoms dalyvaujančioms interesų grupėms, skatinti vietovei tinkamiausias turizmo formas, ir pan.);

18.3. projektu numatoma pasiekti ne mažesnę nei 5 procentų e.rinkodaros priemonių unikalų vartotojų skaičiaus augimą per 1 metus nuo projekto veiklų įgyvendinimo pradžios (kriterijus taikomas tik Aprašo 10.1 papunktyje nurodytai veiklai) (unikalų vartotojų skaičiavimo būdas priklausys nuo e.rinkodaros priemonės. Pavyzdžiui, internetinių puslapių kūrimo atveju bus skaičiuojami unikalūs vartotojai ir jų praleistas laikas naršant puslapyje, mobiliųjų aplikacijų kūrimo atveju – atsisiuntimų skaičius, naujienlaiškių atveju – prenumeratorių, peržiūrų skaičius; socialinių tinklų atveju – sekėjų (angl. „followers“), interakcijų (bet koks vartotojo veiksmas socialiniame tinkle – peržiūros, komentarai, vertinimai ir t. t.) skaičius ir pan.);

18.4. projekte numatytos ženklinti lankytinos vietos yra įtrauktos į lankytinų vietų sąrašą, nurodytą Lankytinų vietų ir laikinų renginių maršrutinio orientavimo automobilių keliuose taisyklių LVMOT 15, patvirtintų Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2015 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. V(E)-4 „Dėl lankytinų vietų ir laikinų renginių maršrutinio orientavimo automobilių keliuose taisyklių LVMOT 15 patvirtinimo“ (toliau – Lankytinų vietų ir laikinų renginių maršrutinio orientavimo automobilių keliuose taisyklės), 16 punkte (kriterijus taikomas tik Aprašo 10.2 papunktyje nurodytai veiklai) (vertinama, ar projekte numatytos ženklinti lankytinos vietos yra įtrauktos į lankytinų vietų sąrašą, nurodytą Lankytinų vietų ir laikinų renginių maršrutinio orientavimo automobilių keliuose taisyklių 16 punkte).

19. Pagal Aprašą nefinansuojami iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojami didelės apimties projektai.

20. Pagal Aprašą finansavimas nėra teikiamas pareiškėjui, jei jis yra priskiriamas sunkumų patiriančios įmonės kategorijai, kaip ji apibrėžta Komisijos komunikate – Gairėse dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (2014/C 249/01).

21. Pagal Aprašą nefinansuojami projektai:

21.1. kurie finansuojami priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-K-808 „Prioritetinių turizmo plėtros regionų e-rinkodara“ lėšomis;

21.2. kurie finansuojami priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“ lėšomis;

21.3. kurių partneriais yra saugomų teritorijų direkcijos;

21.4. kurių partneriais yra įstaigos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir kitos Aplinkos ministerijai pavaldžios biudžetinės įstaigos;

21.5. kuriais finansuojama pareiškėjo einamoji veikla ir 2007–2013 m. finansavimo laikotarpio tęstinumo reikalavimų įgyvendinimas.

22. Teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai nuo iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto sutarties (toliau – projekto sutartis) pasirašymo dienos.

23. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklą įgyvendinimo laikotarpis, nurodytas Aprašo 22 punkte, gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka.

24. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje, reprezentacijai skirtos projekto veiklos – Lietuvos Respublikoje ir už jos ribų.

25. Projektu turi būti siekiama toliau išvardytų Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:

25.1. įgyvendinant Aprašo 10.1 papunktyje nurodytą veiklą projektu turi būti siekiama specialiojo produkto stebėsenos rodiklio „Įgyvendintos turizmo rinkodaros priemonės“, kodas P.S.337, minimali siektina projekto reikšmė – 24;

25.2. įgyvendinant Aprašo 10.2 papunktyje nurodytą veiklą projektu turi būti siekiama nacionalinio produkto stebėsenos rodiklio „Įrengti informaciniai kelio ženklai“, kodas P.N.807, minimali siektina projekto reikšmė – 50.

26. Aprašo 25.2 papunktyje nurodyto Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio skaičiavimo aprašas nustatytas Priemonių įgyvendinimo plane. Aprašo 25.1 papunktyje nurodyto Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio skaičiavimo aprašas nustatytas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše. Visų Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai skelbiami Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – interneto svetainė www.esinvesticijos.lt).

27. Projekto parengtumo reikalavimai nėra taikomi.

28. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

29. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

30. Projekto veikla turi būti pradėta įgyvendinti ne anksčiau kaip 2015 m. lapkričio 16 d. ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

31. Projektas ir projekto veiklos negali būti finansuotos ar finansuojamos iš kitų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (ar) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms sumokėti skyrus ES struktūrinių fondų lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir (arba) sumokėtos daugiau nei vieną kartą.

32. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir *de minimis* pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, (toliau – *de minimis* pagalba) neteikiama. Paaiškėjus, kad projekto veiklos gali atitikti valstybės pagalbos taisykles, jos gali būti finansuojamos kaip *de minimis* pagalba.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

33. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios patvirtintos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos,

Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtos interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos), išdėstyti projekto išlaidoms taikomi reikalavimai.

34. Didžiausia galima projektui skirti finansavimo lėšų suma yra 1 448 100 Eur (vienas milijonas keturi šimtai keturiasdešimt aštuoni tūkstančiai šimtas eurų). Mažiausia galima skirti finansavimo lėšų suma yra 29 000 Eur (dvidešimt devyni tūkstančiai eurų).

35. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 100 procentų visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

36. Pagal Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra nustatytos 1 lentelėje.

1 lentelė. Tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos.

Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1. Žemė	Netinkamos finansuoti išlaidos.
2. Nekilnojamasis turtas	Netinkamos finansuoti išlaidos.
3. Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Tinkamomis finansuoti išlaidomis yra laikomos: 3.1. informacinių kelio ženklų projektavimas, gamyba, įrengimas; 3.2. tik projekto įgyvendinimo laikotarpiu sukurto turto draudimas.
4. Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Tinkamomis finansuoti išlaidomis yra laikomos: 4.1. kompiuterinės įrangos įsigijimas arba lizingas (finansinė nuoma). Lizingo laikotarpis negali būti ilgesnis už projekto įgyvendinimo laikotarpį, t. y. lizingo būdu įsigyta kompiuterinė įranga iki projekto įgyvendinimo pabaigos nuosavybės teise turi priklausyti projekto vykdytojui (ne daugiau kaip 20 procentų tinkamų finansuoti projekto išlaidų); 4.2. rinkoje esančios standartinės programinės įrangos įsigijimas, įskaitant jos programavimą ir (ar) konfigūravimą projekto vykdytojo poreikiams ir projekto veikloms; 4.3. patentų, licencijų, prekių ženklų įsigijimas; 4.4. išlaidos, susijusios su projekto veikloms naudojamos ir šių veiklų tęstinumui užtikrinti būtinos įrangos, prietaisų, įrenginių ir panašiai pirkimu; 4.5. tik projekto įgyvendinimo laikotarpiu įsigyto turto draudimo išlaidos.
5. Projekto vykdymas	Tinkamomis finansuoti išlaidomis yra laikomos: 5.1. projektavimo darbai, techninių dokumentų rengimo, projekto ekspertizė ir kitos tiesioginėms projekto veikloms vykdyti reikalingų paslaugų pirkimo išlaidos; 5.2. techninės, statinio projekto vykdymo priežiūros išlaidos, sistemos nuostatų, techninės specifikacijos parengimo ir (ar) atnaujinimo, atitinkamų administravimo ir duomenų suvedimo taisyklių parengimo, saugos dokumentų parengimo išlaidos ir kitos susijusios išlaidos, sistemos palaikymo ir priežiūros išlaidos; informacinių sistemų sukūrimui ir funkcionavimui užtikrinti būtinos išlaidos (programavimo paslaugos, sukurtų programinių modulių testavimo išlaidos, sistemos duomenų surinkimo ir suvedimo išlaidos, administravimo dalies ir internetinio puslapio aplikacijų pertvarkymo išlaidos, internetinio puslapio dizaino išlaidos, turinio valdymo sistemos modernizavimo išlaidos); 5.3. išlaidos, susijusios su išorinio konsultavimo paslaugų, būtinų

	<p>projekto veikloms įgyvendinti, tyrimų, studijų, strategijų pirkimu (taikoma tik Aprašo 10.1 papunktyje nurodytai veiklai ir ne daugiau kaip 10 procentų tinkamų finansuoti projekto išlaidų);</p> <p>5.4. išlaidos, susijusios su kultūros ir gamtos paveldą apimančių nacionalinių turizmo maršrutų, turizmo trasų ir prioritetinių turizmo produktų propagavimu, pristatymu:</p> <p>5.4.1. e. rinkodaros paslaugų išlaidos (internetinės svetainės kūrimo ir administravimo išlaidos; rinkodaros paieškos sistemose išlaidos (optimizavimo paieškos sistemoms ir reklamos paieškos sistemose) išlaidos; rinkodaros socialiniuose tinkluose išlaidos; vaizdo reklamos internete išlaidos; mobiliosios rinkodaros išlaidos; reklamos elektroniniu paštu išlaidos; reklamos internetiniuose portaluose išlaidos (reklaminių skydelių, reklaminių straipsnių, reklaminių žaidimų ir kt. išlaidos); turinio rinkodaros išlaidos (internetiniai dienoraščiai, elektroninės knygos ir kt. elektroniniai leidiniai, nuotraukos ir 3D turai, instrukcijos ir vadovai, vertimai ir pan.);</p> <p>5.4.2. reklamos kampanijų organizavimo Lietuvoje ir užsienyje paslaugų, vizualinės ir lauko reklamos pirkimo išlaidos;</p> <p>5.4.3. parodų (parodų plotų rezervavimas, stendų gabenimas, projektavimas, dizaino kūrimas, gamyba, įrengimas, dalyvavimas ir pan. bei renginių jose organizavimas) organizavimo paslaugų išlaidos;</p> <p>5.4.4. leidinių rengimo (informacijos surinkimas, tekstų kūrimas, fotonuotraukų, iliustracijų įsigijimas, redagavimas, maketavimas, vertimas, spausdinimas, platinimas) išlaidos;</p> <p>5.4.5. kompleksinių turizmo rinkodaros priemonių užsienio rinkose paslaugų išlaidos;</p> <p>5.4.6. reklamos televizijoje, radijuje, spaudoje ir kituose komunikacijos kanaluose gamybos ir transliavimo išlaidos;</p> <p>5.4.7. renginių (konkursų, seminarų, konferencijų, pristatymų, pažintinių turų ir pan.) organizavimo paslaugų ir dalyvavimo renginiuose ar organizacijose išlaidos;</p> <p>5.4.8. kultūros ir gamtos paveldą reprezentuojančio prekės ženklo, vienodo rinkodaros priemonių stiliaus, reprezentacinių suvenyrų, pristatymų kūrimo ir gamybos išlaidos;</p> <p>5.4.9. kitų paslaugų, būtinų tiesioginėms projekto veikloms įgyvendinti, pirkimo išlaidos;</p> <p>5.5. projektą vykdančio personalo darbo užmokestis ir išlaidos su darbo santykiais susijusiems darbdavio įsipareigojimams, apskaičiuotiems teisės aktų nustatyta tvarka;</p> <p>5.6. projektą vykdančio personalo komandiruočių išlaidos, apskaičiuotos teisės aktų nustatyta tvarka;</p> <p>5.7. projekto lėšų panaudojimo patikrinimo paslaugų (audito) pirkimo išlaidos, jei tokių paslaugų poreikį nustato įgyvendinančioji institucija, atlikdama paraiškos vertinimą. Tokios išlaidos gali būti nurodytos paraiškoje;</p> <p>5.8. projekto veikloms naudojamo ilgalaikio turto, nusidėvėjimo ar amortizacijos sąnaudos.</p>
<p>6. Informavimas apie projektą</p>	<p>Tinkamos finansuoti išlaidos – išlaidos privalomiems informavimo apie projektą veiksams, kurios gali sudaryti ne daugiau nei 10 procentų tinkamų finansuoti išlaidų.</p>

<p>7. Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą</p>	<p>Netiesioginių projekto išlaidų suma pagal fiksuotąją normą apskaičiuojama vadovaujantis Projekto taisyklių 10 priedu. Šios išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti ir gali sudaryti ne daugiau nei 10 procentų tinkamų finansuoti išlaidų:</p> <p>7.1. administruojančio personalo darbo užmokestis ir išlaidos su darbo santykiais susijusiems darbdavio įsipareigojimams, apskaičiuotiems teisės aktų nustatyta tvarka;</p> <p>7.2. administruojančio personalo komandiruočių išlaidos, apskaičiuotos teisės aktų nustatyta tvarka;</p> <p>7.3. su projekto administravimo reikmėmis susijusių prekių įsigijimo išlaidos.</p>
---	--

37. Tinkamos finansuoti projekto išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau nei 2015 m. lapkričio 16 dieną.

38. Iki projekto sutarties pasirašymo projekto išlaidos patiriamos pareiškėjo rizika.

39. Visas projekte įsigijamas ilgalaikis materialusis turtas iki jo įsigijimo turi būti naujas (nenaudotas).

40. Projekto biudžetas sudaromas vadovaujantis Rekomendacijomis.

41. Pagal Aprašą netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos:

41.1. nustatytos Projektų taisyklių VI skyriaus trisdešimt ketvirtajame skirsnyje;

41.2. neišvardytos kaip tinkamos finansuoti išlaidos Aprašo 36 punkte.

42. Projekto vykdytojui nepasiekus įsipareigotų pasiekti stebėsenos ir fizinių veiklos įgyvendinimo rodiklių reikšmių, taikomos Projektų taisyklių IV skyriaus dvidešimt antrojo skirsnio nuostatos.

V SKYRIUS PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

43. Pareiškėjas iki kvietime teikti projektinį pasiūlymą dėl valstybės projekto įgyvendinimo (toliau – projektinis pasiūlymas) nurodyto termino turi Ministerijai pateikti projektinį pasiūlymą pagal formą, nustatytą Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. 4-506 „Dėl valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“, 1 priede. Pareiškėjas privalo pateikti vieną originalų projektinio pasiūlymo egzempliorių ir projektinio pasiūlymo versiją elektroninėje laikmenoje.

44. Pareiškėjas, ketinantis įgyvendinti projektą, kurio investicijos į turtą arba infrastruktūrą, reikalingą viešosioms paslaugoms, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, teikti, ir investicijų į nurodytus investavimo objektus išlaidų suma, išskyrus (atėmus) joms tenkanti pridėtinės vertės mokestį ir išlaidas, kurios apmokamos supaprastintai pagal iš anksto nustatytus dydžius (fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias sumas arba fiksuotąsias normas), viršija 300 000 Eur (trys šimtus tūkstančių eurų), kartu su projektiniu pasiūlymu turi pateikti:

44.1. investicijų projektą su viena siūloma įgyvendinti projekto alternatyva, parengtą pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką, kuri skelbiama internetinėje svetainėje www.esinvesticijos.lt. Rengiant investicijų projektą, minimaliai turi būti išnagrinėtos ir palygintos projekto įgyvendinimo alternatyvos, nurodytos Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodikos, patvirtintos 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos valdymo komiteto 2014 m. spalio 13 d. posėdžio sprendimo protokolu Nr. 35 (toliau – Kokybės metodika), 24-36 punktuose, atsižvelgiant į projekto investavimo objekto tipą. Papildomos alternatyvos taip pat gali būti išnagrinėtos pareiškėjo

iniciatyva. Alternatyvos, kurioms taikomi teisiniai, ekonominiai, socialiniai apribojimai, nenagrinėjamos. Kokybės metodika skelbiama interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt;

44.2. sąnaudų naudos analizės rezultatų lentelę, parengtą pagal formą, nustatytą Kokybės metodikos 4 priede „Sąnaudų ir naudos analizės rezultatai“, jei projektas priskirtas Kokybės metodikos 15.3 papunktyje nustatytam viešojo juridinio asmens nematerialiojo turto investavimo objekto tipui;

44.3. sąnaudų efektyvumo analizės rezultatų lentelę, parengtą pagal formą, nustatytą Kokybės metodikos 5 priede „Sąnaudų efektyvumo analizės rezultatai“, jei projektas priskirtas Kokybės metodikos 19.1 papunktyje nustatytam įrenginių investavimo objekto tipui.

45. Ministerija, įvertinusi projektinius pasiūlymus, priima sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjas, kurio projektai įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgyja teisę teikti paraišką finansuoti projektą (toliau – paraiška).

46. Siekdamas gauti finansavimą, pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios forma nustatyta Projektų taisyklių 3 priede ir skelbiama interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

47. Pareiškėjas pildo paraiškos formą ir Projektų taisyklių III skyriaus dvyliktajame skirsnyje nustatyta tvarka teikia ją, jeigu įdiegtos funkcinės galimybės, per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS) arba raštu (kartu pateikdamas į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką) įgyvendinančiajai institucijai.

48. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

48.1. užpildytą pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumo finansuoti ES fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis klausimyną, skelbiamą interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt;

48.2. finansavimo šaltinius netinkamoms finansuoti išlaidoms padengti pagrindžiančius dokumentus;

48.3. jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties patvirtintą kopiją, vadovaujantis Aprašo 15 punktu;

48.4. informaciją, reikalingą projekto atitikčiai projektų atrankos kriterijams įvertinti (Aprašo 3 priedas);

48.5. dokumentus, pagrindžiančius projekto biudžeto pagrįstumą (komerciniai pasiūlymai, nuorodos į rinkoje esančias kainas ir kt.).

49. Visi Aprašo 48 punkte nurodyti priedai turi būti teikiami Projektų taisyklių 13 punkte nustatyta tvarka įgyvendinančiajai institucijai raštu, kartu pateikiant ir elektroninę laikmeną (jeigu įdiegtos funkcinės galimybės, teikiama per – DMS).

50. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė, kuris skelbiamas interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

51. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių II skyriaus penktajame skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą.

52. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių III skyriaus keturioliktajame ir penkioliktajame skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede nustatytus reikalavimus.

53. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus Projektų taisyklių 118 punkte nustatyta tvarka. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

54. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo paraiškos gavimo įgyvendinančiojoje institucijoje dienos.

55. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą Projektų taisyklių 127 punkte nustatyta tvarka įgyvendinančioji

institucija informuoja pareiškėjus raštu, vadovaudamasi Projektų taisyklių 13 punktu (jeigu įdiegtos funkcinės galimybės, informuoja per DMS), taip pat Ministeriją ir vadovaujančiąją instituciją raštu, vadovaudamasi Projektų taisyklių 9 punktu (jeigu įdiegtos funkcinės galimybės, informuoja per 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų posistemį SFMIS2014), nurodydama termino pratęsimo priežastis.

56. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše, Projektų taisyklių 93 punkte ir Projektų taisyklių III skyriaus keturioliktajame, penkioliktajame ir šešioliktajame skirsniuose, juose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas raštu (jeigu įdiegtos funkcinės galimybės, informuojamas per DMS) per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

57. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskusti Projektų taisyklių VII skyriaus keturiasdešimt trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka.

58. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių III skyriaus septynioliktajame skirsnyje nustatyta tvarka.

59. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos elektroniniu paštu (jeigu įdiegtos funkcinės galimybės – per DMS) pateikia šį sprendimą pareiškėjui.

60. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjų ir įgyvendinančiosios institucijos. Projektų sutartys yra keičiamos ar nutraukiamos Projektų taisyklių IV skyriaus devynioliktajame skirsnyje nustatyta tvarka.

61. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių IV skyriaus aštuonioliktajame skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą, parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą Projektų taisyklių 166 punkte nustatyta tvarka. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą. Jeigu pareiškėjas atsisako pasirašyti projekto sutartį ar per nustatytą terminą jos nepasirašo, įgyvendinančioji institucija informuoja Ministeriją ir pareiškėją Projektų taisyklių 168 punkte nustatyta tvarka.

62. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

62.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba

62.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroninio pasirašymo priemonėmis su kvalifikuoto elektroninio parašo sertifikatais, atsižvelgiant į tai, kokią šio dokumento formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

63. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Projektų taisyklėse ir Apraše nustatytus reikalavimus.

64. Projektų įgyvendinimo priežiūrai vykdyti sudaromas Priemonės projektų priežiūros komitetas, kurio sudėtis tvirtinama ūkio ministro įsakymu, o veiklos principai nustatomi šio komiteto reglamente.

65. Penkerius (taikoma įgyvendinus Aprašo 10.2 papunktyje nurodytą veiklą) metus po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas Projektų taisyklių IV skyriaus dvidešimt septintajame skirsnyje nustatyta tvarka.

66. Projekto vykdytojas turi apdrausti ilgalaiķį materialųjį turtą, kuriam įsigyti ar sukurti vykdant projektą naudotas finansavimas, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiu (nuo to momento, kai atsiranda draustinas turtas) ir ne mažiau kaip trejus metus nuo projekto finansavimo pabaigos teisės aktų nustatyta tvarka.

67. Projektui gali būti skiriamas papildomas finansavimas Projektų taisyklių IV skyriaus dvidešimtajame skirsnyje nustatyta tvarka, jei projektas atitinka šiuos papildomus reikalavimus:

67.1. projektu yra panaudota ne mažiau kaip 70 procentų skirto finansavimo lėšų;

67.2. yra pasiektos minimalios projekto sutartyje nustatytos siektinos rodiklių reikšmės;

67.3. nebuvo nustatyta projekto sutarties pažeidimų.

68. Jei projekto veiklos nepradėtos įgyvendinti per 3 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos, įgyvendinančioji institucija, suderinusi su Ministerija, turi teisę vienašališkai nutraukti projekto sutartį.

69. Projekto vykdytojas privalo informuoti apie įgyvendinamą ar įgyvendintą projektą Projektų taisyklių VII skyriaus trisdešimt septintajame skirsnyje nustatyta tvarka.

70. Projekto užbaigimo reikalavimai nustatyti Projektų taisyklių IV skyriaus dvidešimt septintajame skirsnyje.

71. Visi su projekto įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi Projektų taisyklių VII skyriaus keturiasdešimt antrajame skirsnyje nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

72. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių III skyriaus vienuoliktajame skirsnyje.

73. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos
5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir
prisitaikymas prie klimato kaitos“
priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-V-812 „Nacionalinių turizmo maršrutų,
trasų ir produktų rinkodara bei turizmo ženklinimo infrastruktūros plėtra“
projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1
1 priedas

PROJEKTO TINKAMUMO FINANSUOTI VERTINIMO LENTELĖ

Paraiškos kodas	
Pareiškėjo pavadinimas	
Projekto pavadinimas	
Projektą planuojama įgyvendinti:	
☐ su partneriu (-iais) ☐ be partnerio (-ių)	
☐ PIRMINĖ ☐ PATIKSLINTA	

Bendrasis reikalavimas/ specialusis projektų atrankos kriterijus (toliau – specialusis kriterijus), jo vertinimo aspektai ir paaiškinimai	Bendrojo reikalavimo/ specialiojo kriterijaus detalizavimas	Bendrojo reikalavimo/ specialiojo kriterijaus vertinimas	
		Taip / Ne/ Netaikoma/ Taip su išlyga	Komentarai
1. Planuojamu finansuoti projektu prisidedama prie bent vieno veiksmų programos prioriteto konkretaus uždavinio įgyvendinimo, rezultato pasiekimo ir įgyvendinama bent viena pagal projektų finansavimo sąlygų aprašą numatoma finansuoti veikla.			
1.1. Projekto tikslai ir uždaviniai atitinka bent vieną 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos (toliau – veiksmų programa) prioriteto konkretų uždavinį ir siekiamą rezultatą. <i>(Įgyvendinančioji institucija vertina atitiktį šiam vertinimo aspektui tik tais atvejais, jei projektas atrenkamas projektų konkurso būdu arba tęstinės projektų atrankos būdu. Kitais atvejais atitiktį šiam vertinimo aspektui vertina ministerija, vadovaujanti institucija – kai įgyvendinami veiksmų programos techninės paramos prioritetai, arba Regionų plėtros tarybos sekretoriatas prieš tai, kai projektas</i>	Projekto tikslai ir uždaviniai turi atitikti veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 5.4.1 konkretų uždavinį „Padidinti kultūros ir gamtos paveldo aktualumą, lankomumą ir žinomumą, visuomenės informuotumą apie juos supančią aplinką“ ir siekiamą rezultatą. Informacijos šaltinis – paraiška	<i>(Jei ši bendrojo reikalavimo vertinimo aspektą vertina ne įgyvendinančioji institucija, pildydama tinkamumo finansuoti vertinimo lentelę, ji perkelia ministerijos, Regiono plėtros tarybos sekretoriato ar vadovaujančiosios institucijos atlikto projektinio pasiūlymo</i>	

<i>įtraukiamas į valstybės arba regionų projektų sąrašą.)</i>	finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą (toliau – paraiška).	<i>dėl valstybės ar regiono projekto įgyvendinimo (toliau – projektinis pasiūlymas) vertinimo išvadą ir skiltyje „Komentarai“ nurodo šios išvados pavadinimą ir datą).</i>	
1.2. Projekto tikslai, uždaviniai ir veiklos atitinka bent vieną iš projektų finansavimo sąlygų apraše nurodytų veiklų.	Projekto tikslai, uždaviniai ir veiklos turi atitikti bent vieną iš veiklų, nurodytų Aprašo 10 punkte. Informacijos šaltinis – paraiška.		
1.3. Projektas atitinka kitus su projekto veiklomis susijusius projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytus reikalavimus.	Projektas turi atitikti Aprašo 15, 16, 19, 20, 21 punktuose ir 18.2, 18.3 ir 18.4 papunkčiuose nustatytus reikalavimus. Informacijos šaltiniai: paraiška, struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos (toliau – SFMIS) informacija, dokumentai, nurodyti Aprašo 48.4 papunktyje.		
2. Projektas atitinka strateginio planavimo dokumentų nuostatas.			
2.1. Projektas atitinka strateginio planavimo dokumentų nuostatas.	Projektas turi atitikti nacionalinį strateginio planavimo dokumentą, nurodytą Aprašo 18.1 papunktyje. Informacijos šaltinis – paraiška.	<i>(Jei ši bendrojo reikalavimo vertinimo aspektą vertina ne įgyvendinančioji institucija, pildydama tinkamumo finansuoti vertinimo lentelę, ji perkelia ministerijos, Regiono plėtros tarybos sekretoriato ar vadovaujančiosios institucijos atlikto projekcinio pasiūlymo</i>	

		<i>dėl valstybės ar regiono projekto įgyvendinimo (toliau – projektinis pasiūlymas) vertinimo išvadą ir skiltyje „Komentarai“ nurodo šios išvados pavadinimą ir datą).</i>	
2.2. Projektu prisidedama prie bent vieno Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos (toliau – ES BJRS) tikslo įgyvendinimo pagal bent vieną ES BJRS veiksmų plane numatytą prioritetinę sritį ar horizontalųjį veiksmą arba bus įgyvendinama dalis ES BJRS veiksmų plane numatytų prioritetinių projektų.	Netaikoma.		
3. Projektu siekiama aiškių ir realių kiekybinių uždavinių.			
3.1. Projektu prisidedama prie bent vieno projektų finansavimo sąlygų apraše nustatyto veiksmų programos ir (arba) ministerijos priemonių įgyvendinimo plane nurodyto nacionalinio produkto ir (arba) rezultato rodiklio pasiekimo.	Projektas turi siekti stebėsenos rodiklių, nurodytų Aprašo 25 punkte. Informacijos šaltinis – paraiška.		
3.2. Išlaikyta nuosekli vidinė projekto logika, t. y. projekto rezultatai yra projekto veiklų padarinys, projekto veiklos sudaro prielaidas įgyvendinti projekto uždavinius, o pastarieji – pasiekti nustatytą projekto tikslą.	Informacijos šaltinis – paraiška.		
3.3. Projekto uždaviniai yra specifiniai (parodo projekto esmę ir charakteristikas), išmatuojami (kiekybiškai išreikšti ir matuojami) ir įvykdomi, aiški veiklų pradžios ir pabaigos data.	Informacijos šaltinis – paraiška.		
4. Projektas atitinka horizontaliuosius (darnaus vystymosi bei moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo) principus, projekto įgyvendinimas yra suderinamas su ES konkurencijos politikos nuostatomis.			
4.1. Projekte nėra numatyti veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui:			
4.1.1. aplinkosaugos srityje (aplinkos kokybė ir gamtos išteklių, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga, klimato kaita, aplinkos apsauga ir kt.).	Informacijos šaltinis – paraiška.		
4.1.2. socialinėje srityje (užimtumas, skurdas ir socialinė atskirtis, visuomenės sveikata, švietimas ir mokslas, kultūros	Informacijos šaltinis – paraiška.		

savitumo išsaugojimas, tausojantis vartojimas).			
4.1.3. ekonomikos srityje (darnus pagrindinių ūkio šakų ir regionų vystymas).	Informacijos šaltinis – paraiška.		
4.1.4. teritorijų vystymo srityje (aplinkosauginių, socialinių ir ekonominių skirtumų mažinimas).	Informacijos šaltinis – paraiška.		
4.1.5. informacinės ir žinių visuomenės srityje.	Netaikoma.		
4.2. Pasiūlyti konkretūs veiksmai (pademonstruotas proaktyvus požiūris), kurie rodo, kad projektas skatina darnaus vystymosi principo įgyvendinimą.	Netaikoma.		
4.3. Projekte nėra numatoma apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.	Informacijos šaltinis – paraiška.		
4.4. Pasiūlyti konkretūs veiksmai, kurie rodo, kad projektu prisidedama prie moterų ir vyrų lygybės principo įgyvendinimo ir (arba) skatinamas nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principo įgyvendinimas.	Netaikoma.		
4.5. Projektas suderinamas su ES konkurencijos politikos nuostatomis:			
4.5.1. teikiamas finansavimas neviršija nustatytų <i>de minimis</i> pagalbos ribų ir atitinka reikalavimus, taikomus <i>de minimis</i> pagalbai.	Netaikoma.		
4.5.2. projektas finansuojamas pagal suderintą valstybės pagalbos schemą ar Europos Komisijos sprendimą arba pagal bendrąjį bendrosios išimties reglamentą, laikantis ten nustatytų reikalavimų.	Netaikoma.		
4.5.3. projekto finansavimas nereiškia neteisėtos valstybės pagalbos ar <i>de minimis</i> pagalbos suteikimo.	Projekto finansavimas turi nereikšti neteisėtos valstybės pagalbos ar <i>de minimis</i> pagalbos suteikimo, kaip nustatyta Aprašo 32 punkte. Vertinant atitiktį šiam vertinimo		

	aspektui, pildomas Aprašo 2 priedas. Informacijos šaltinis – paraiška.		
5. Pareiškėjas ir partneris (-iai) organizaciniu požiūriu yra pajėgūs tinkamai ir laiku įgyvendinti teikiamą projektą ir atitinka jam (jiems) keliamus reikalavimus.			
5.1. Pareiškėjas ir partneris (-iai) yra juridiniai asmenys.			
5.2. Pareiškėjas ir partneris (-iai) atitinka tinkamų pareiškėjų ir partnerių sąrašą, nustatytą projektų finansavimo sąlygų apraše.	Tinkamų pareiškėjų (partnerių) sąrašas yra nurodytas Aprašo 12 punkte. Informacijos šaltiniai – paraiška.		
5.3. Pareiškėjas ir partneris (-iai) turi teisinį pagrindą užsiimti ta veikla (atlikti funkcijas), kuriai pradėti ir (arba) vykdyti, ir (arba) plėtoti skirtas projektas.	Netaikoma.		
5.4. Pareiškėjui nėra apribojimų gauti finansavimą: 5.4.1. pareiškėjui nėra iškelta byla dėl bankroto arba restruktūrizavimo, nėra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės komercinės veiklos arba jis nėra likviduojamas, nėra priimtas kreditorių susirinkimo nutarimas bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka; 5.4.2. paraiškos vertinimo metu pareiškėjas yra įvykdęs su mokesčių ir socialinio draudimo įmokų mokėjimu susijusius įsipareigojimus pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus arba pagal kitos valstybės teisės aktus, jei pareiškėjas yra užsienyje registruotas juridinis asmuo (asmenys) (<i>ši nuostata netaikoma juridiniams asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai</i>); 5.4.3. paraiškos vertinimo metu pareiškėjo vadovas, ūkinės bendrijos tikrasis narys (-iai) ar mažosios bendrijos atstovas (-ai), turintis (-ys) teisę juridinio asmens vardu sudaryti sandorį, ar buhalteris (-iai), ar kitas (-i) asmuo (asmenys), turintis (-ys) teisę surašyti ir pasirašyti pareiškėjo apskaitos dokumentus, neturi neišnykusio arba nepanaikinto teistumo arba dėl pareiškėjo per paskutinius 5 metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis pagal veikas, nustatytas Finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų	Informacijos šaltiniai: paraiška, Juridinių asmenų registro duomenys, taip pat kita viešajai įstaigai Lietuvos verslo paramos agentūrai prieinama informacija.		

grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 590 „Dėl Finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių patvirtinimo“, 3 priedo „Apribojimų skirti Europos Sąjungos finansinę paramą, 2004–2009 metų Europos ekonominės erdvės ir (ar) Norvegijos finansinių mechanizmų, 2009–2014 metų Europos ekonominės erdvės ir (ar) Norvegijos finansinių mechanizmų, 2007–2012 metų Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos finansinę paramą aprašas“ 2 punkte (*jei pareiškėjo veikla yra finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, ir (arba) valstybės pinigų fondų, ši nuostata nėra taikoma*);

5.4.4. paraiškos vertinimo metu pareiškėjui, jei jis yra įmonė, perkėlusį gamybinę veiklą valstybėje narėje arba į kitą valstybę narę, nėra taikoma arba nebuvo taikoma išieškojimo procedūra (*ši nuostata nėra taikoma viešiesiems juridiniams asmenims*);

5.4.5. paraiškos vertinimo metu pareiškėjui nėra taikomas apribojimas (iki 5 metų) neskirti ES finansinės paramos dėl trečiųjų šalių piliečių nelegalaus įdarbinimo (*ši nuostata nėra taikoma viešiesiems juridiniams asmenims*);

5.4.6. paraiškos vertinimo metu pareiškėjui nėra taikomas apribojimas gauti finansavimą dėl to, kad per sprendime dėl lėšų grąžinimo nustatytą terminą lėšos nebuvo grąžintos arba grąžinta tik dalis lėšų (*šis apribojimas netaikomas įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, ir (arba) valstybės pinigų fondų*);

5.4.7. paraiškos vertinimo metu pareiškėjas Juridinių asmenų registruoti yra pateikę metinių finansinių ataskaitų rinkinius, taip pat metinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius, kaip nustatyta Juridinių asmenų registro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos

Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro įsteigimo ir Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ <i>(ši nuostata taikoma tik tais atvejais, kai finansines ataskaitas būtina rengti pagal įstatymus, taikomus juridiniam asmeniui).</i>			
5.5. Pareiškėjas ir partneris (-iai) turi (gali užtikrinti) pakankamus administravimo gebėjimus vykdyti projektą.	Informacijos šaltinis – paraiška.		
5.6. Projekto parengtumas atitinka projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytus reikalavimus.	Netaikoma.		
5.7. Partnerystė projekte yra pagrįsta ir teikia naudą.	Informacijos šaltiniai: paraiška, dokumentai, nurodyti Aprašo 48.3 papunktyje.		
6. Projektas turi apibrėžtus, aiškius ir užtikrintus projekto išlaidų finansavimo šaltinius.			
6.1. Pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) įnašas atitinka projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytus reikalavimus ir yra užtikrintas jo finansavimas.	Netaikoma.		
6.2. Užtikrintas netinkamų finansuoti su projektu susijusių išlaidų padengimas.	Informacijos šaltiniai: duomenys tikrinami pagal Juridinių asmenų registro duomenis, pareiškėjo kreditorių ir debitorių sąrašą (nurodomi kreditoriniai ir debitoriniai įsiskolinimai ir sąrašas, sudarytas ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki paraiškos pateikimo viešajai įstaigai Lietuvos verslo paramos agentūrai dienos), prognozinius pinigų srautus (mėnesiais) projekto įgyvendinimo laikotarpiu, kuriuose pagal projekto tvarkaraštį būtų detalizuoti ir išdėstyti projekto finansavimo šaltiniai, numatomos patirti išlaidos (atsižvelgiant į apmokėjimo sąlygas), įvertintas paramos sumų gavimas ir panašiai ir kurie įrodo, kad pareiškėjui pakaks numatytų finansavimo šaltinių nuosavam indėliui finansuoti ir sklandžiam projekto veiklų		

	finansavimui užtikrinti, pagrindžiančius planuojamų pardavimų dokumentus (turimi kontraktai, užsakomieji komerciniai pasiūlymai, užsakymai ir panašiai), planuojamus finansavimo šaltinius (nuosavos lėšos, bankų ir kitų kredito įstaigų, juridinių asmenų paskolos ir kiti šaltiniai); kitus dokumentus, įrodančius pareiškėjo gebėjimus užtikrinti savo veiklos tęstinumą per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį ir prisidėti prie projekto finansavimo.		
6.3. Užtikrintas finansinis projekto (veiklų) rezultatų tęstinumas.	Informacijos šaltinis – paraiška.		
7. Užtikrintas efektyvus projektui įgyvendinti reikalingų lėšų panaudojimas.			
7.1. Projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimas pagrįstas sąnaudų ir naudos analizės rezultatais:	Informacijos šaltiniai: paraiška, dokumentai, nurodyti Aprašo 44.2 papunktyje.	<i>(Įgyvendinančioji institucija, pildydama tinkamumo finansuoti vertinimo lentelę, perkelia ministerijos ar Regiono plėtros tarybos sekretoriato atlikto projektinio pasiūlymo dėl valstybės ar regiono projekto įgyvendinimo (toliau – projektinis pasiūlymas) vertinimo išvadą ir skiltyje „Komentarai“ nurodo šios išvados pavadinimą ir datą).</i>	
7.1.1. projekto įgyvendinimo alternatyvoms įvertinti naudojamos pajamų, sąnaudų, finansavimo šaltinių, sukuriamos naudos ir kitos prielaidos yra pagrįstos;	Informacijos šaltinis – paraiška.		
7.1.2. projekto įgyvendinimo alternatyvoms įvertinti	Informacijos šaltinis – paraiška.		

naudojamas vienodas pagrįstos trukmės analizės laikotarpis;			
7.1.3. projekto įgyvendinimo alternatyvoms įvertinti naudojama vienoda pagrįsto dydžio diskonto norma;	Informacijos šaltinis – paraiška.		
7.1.4. optimali projekto įgyvendinimo alternatyva pasirinkta pagal projekto įgyvendinimo alternatyvų finansinių ir (arba) ekonominių rodiklių (grynosios dabartinės vertės, vidinės grąžos normos, naudos ir sąnaudų santykio) reikšmes;	Informacijos šaltinis – paraiška.		
7.1.5. pasirinktai projekto įgyvendinimo alternatyvai realizuoti nėra žinomų teisinių, techninių ir socialinių apribojimų.	Informacijos šaltinis – paraiška.		
7.2. Projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimas pagrįstas sąnaudų efektyvumo rodikliu.	Informacijos šaltiniai: paraiška, dokumentai, nurodyti Aprašo 44.3 papunktyje.	<i>(Įgyvendinančioji institucija, pildydama tinkamumo finansuoti vertinimo lentelę, perkelia ministerijos ar Regiono plėtros tarybos sekretoriato atlikto projekto pasiūlymo vertinimo išvadą ir skiltyje „Komentarai“ nurodo šios išvados pavadinimą ir datą).</i>	
7.3. Įvertintos pagrindinės projekto rizikos ir suplanuotos rizikų valdymo priemonės bei joms įgyvendinti reikalingi ištekliai.	Informacijos šaltinis – paraiška.		
7.4. Numatytos projekto veiklos atitinka tinkamoms finansuoti veikloms ir jų apimtims nustatytus reikalavimus. Išlaidos atitinka nustatytus reikalavimus ir yra būtinos projektams įgyvendinti. Veiklos ir išlaidos suplanuotos efektyviai ir pagrįstai, įvertinus ir iki paraiškos pateikimo pradėtas ar įvykdytas viešųjų pirkimų procedūras. Vertinant pareiškėjo ir (partnerio) (-ių) įgyvendintus ir (arba) įgyvendinamus projektus toms pačioms veikloms ir išlaidoms finansavimas nėra skiriamas pakartotinai.	Informacijos šaltinis – paraiška.		

7.5. Pareiškėjas gali įgyvendinti projekto tikslus, veiklas, uždavinius bei pasiekti rezultatus per projekto įgyvendinimo laikotarpį; projekto įgyvendinimo trukmė, vieta atitinka projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytus reikalavimus.	Projekto įgyvendinimo trukmė/terminas ir vieta turi atitikti Aprašo 22 ir 24 punktuose nustatytus reikalavimus. Informacijos šaltinis – paraiška.		
7.6. Projektas atitinka kryžminio finansavimo reikalavimus.	Netaikoma.		
7.7. Teisingai pritaikyti fiksuotoji projekto išlaidų norma, fiksuotieji projekto išlaidų vieneto įkainiai, fiksuotosios projekto išlaidų sumos ir (ar) apdovanojimai.	Netaikoma.		
7.8. Paraiškoje teisingai nurodyta projekto kategorija, iš projekto planuojamos gauti pajamos (taip pat ir grynosios pajamos) teisingai apskaičiuotos ir teisingai nustatytas projektui reikiamo finansavimo dydis, atsižvelgiant į tai, ar įgyvendinant projektą: – negaunama pajamų; – gaunama pajamų ir jos yra įvertintos iš anksto; – gaunama pajamų, bet jų iš anksto neįmanoma apskaičiuoti.	Netaikoma.		
8. Projekto veiklos vykdomos tinkamoje 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programos įgyvendinimo teritorijoje.			
8.1. Projekto veiklos vykdomos Lietuvos Respublikoje arba ne Lietuvos Respublikoje, bet jas vykdant sukurti produktai, gauti rezultatai ir nauda (ar jų dalis, proporcinga Lietuvos Respublikos finansiniam įnašui) atitinka Lietuvos Respublikai ir projektas atitinka bent vieną iš šių sąlygų: a) iš ERPF ir SF bendrai finansuojamo projekto veiklų, vykdomų ne Lietuvos Respublikoje, bet ES teritorijoje, išlaidos neviršija procento, nustatyto projektų finansavimo sąlygų apraše; arba pagal projektų finansavimo sąlygų aprašą vykdomos reprezentacijai skirtos veiklos; b) iš ES fondo bendrai finansuojamo projekto veiklos vykdomos: ES teritorijoje; ne ES teritorijoje, bet tokių veiklų išlaidos neviršija procento, nustatyto projektų finansavimo sąlygų apraše. c) vykdomos techninės paramos projektų veiklos.	Projekto veiklų vykdymo teritorija turi atitikti Aprašo 24 punkte nustatytus reikalavimus. Informacijos šaltinis – paraiška.		

GALUTINĖ PROJEKTO ATITIKTIES BENDRIESIEMS REIKALAVIMAMS VERTINIMO IŠVADA:**1) Ar paraiška atitinka projektinį pasiūlymą ir valstybės ar regionų projektų sąrašą?** Taip Ne Taip su išlyga

Komentarai: _____

2) Paraiška įvertinta teigiamai pagal visus bendruosius reikalavimus ir specialiuosius kriterijus: Taip Ne Taip su išlyga

Komentarai: _____

3) Pareiškėjas nebandė gauti konfidencialios informacijos arba daryti poveikio vertinimą atliekančiai institucijai dabartinio paraiškų vertinimo arba atrankos proceso metu: Taip, nebandė Ne, bandė

Komentarai: _____

(Privaloma pildyti tik atsakius „Ne, bandė“, t. y. nurodomos faktinės aplinkybės.)

4) Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu nustatytos projekto tinkamos finansuoti ir tinkamos deklaruoti Europos Komisijos (toliau – EK) išlaidos:

Bendra projekto vertė (bendra projekto vertė apima ir tinkamas, ir netinkamas išlaidas), Eur	Didžiausia galima projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma:					Pajamos, mažinančios tinkamų deklaruoti EK išlaidų sumą, Eur	Tinkamos deklaruoti EK išlaidos	
	Iš viso, Eur	Iš jų:					Didžiausia EK tinkamų deklaruoti išlaidų suma, Eur	Dalis nuo tinkamų finansuoti išlaidų, proc.
		Prašomos skirti lėšos – iki, Eur	Dalis nuo tinkamų finansuoti išlaidų, proc.	Pareiškėjo ir partnerio (-ių) nuosavos lėšos, Eur	Dalis nuo tinkamų finansuoti išlaidų, proc.			
1	2	3	4=(3/2)*100	5	6=(5/2)*100	7	8	9=(8/2)*100

Pastabos:

(Šiame laukelyje pagal poreikį gali būti įrašomos papildomos sąlygos, kurias įgyvendinančioji institucija atsižvelgdama į projekto rizikingumą, siūlo įtraukti į projekto sutartį.)

_____
(paraiškos vertinimą atlikusios institucijos atsakingo asmens pareigų pavadinimas)

_____
(data)

_____
(vardas ir pavardė, parašas, jei pildoma popierinė versija)

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-V-812 „Nacionalinių turizmo maršrutų, trasų ir produktų rinkodara bei turizmo ženklavimo infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 2 priedas

VALSTYBĖS PAGALBOS IR *DE MINIMIS* PAGALBOS BUVIMO AR NEBUVIMO PATIKROS LAPAS

_____ (data)

Projekto numeris	
Projekto pavadinimas	
Pagal projektą numatytos remti veiklos	
Projekto vykdytojas/Pareiškėjas	

1. Valstybės pagalbos požymių identifikavimas pagal projektą remtinose veiklose (vertinant valstybės pagalbos kriterijus vadovaujamesi Europos Komisijos pranešimu dėl valstybės pagalbos sąvokos ir teismų praktika (angl. *Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU*, jei taikoma).

1.1.	Ar finansavimą tiesiogiai ar netiesiogiai numatoma teikti ūkio subjektams (-ui) ūkinei veiklai vykdyti?	☐ Taip	☐ Ne
-------------	--	-------------------------------	-----------------------------

Ūkio subjektai – įmonės, jų junginiai (asociacijos, susivienijimai, konsorciumai ir panašiai), įstaigos ar organizacijos, ar kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurių veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje. Lietuvos Respublikoje viešojo administravimo subjektai laikomi ūkio subjektais, jeigu jie vykdo ūkinę veiklą.

Ūkinė veikla – visokia gamybinė, komercinė, finansinė ar profesinė veikla, susijusi su prekių (paslaugų) pirkimu ar pardavimu, išskyrus atvejus, kai fiziniai asmenys prekę (paslaugą) įsigyja asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti.

Vertinimui, ar tam tikra veikla laikytina ūkine veikla, nedaroma įtakos tai, ar šia veikla yra siekiama pelno. Pelno nesiekiantys subjektai laikomi ūkio subjektais, jei jie prekiauja prekėmis (paslaugomis). Ūkine veikla nėra laikoma veikla, kai valstybė veikia vykdydama valdžios įgaliojimus arba kai valstybės sektoriaus subjektai veikia kaip valdžios institucijos. Jeigu valstybės sektoriaus subjektas vykdo ūkinę veiklą, kuri gali būti atskirta nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, tai subjektas, vykdydamas tą veiklą, veikia kaip ūkio subjektas. O jeigu tos ūkinės veiklos negalima atskirti nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, visa to subjekto vykdoma veikla yra su tuo valdžios įgaliojimų vykdymu susijusi veikla, todėl nepatenka į ūkio subjekto sąvokos taikymo sritį. Tokioms veikloms priskiriamų veiklų pavyzdžiai (šis sąrašas nėra baigtinis):

- kariuomenė arba policija;
- oro navigacijos sauga ir kontrolė;
- jūrų eismo kontrolė ir sauga;
- kovos su tarša priežiūra;
- laisvės atėmimo nuosprendžių organizavimas, finansavimas ir vykdymas;

- viešiesiems tikslams naudoti skirtų duomenų rinkimas remiantis teisės aktuose atitinkamiems ūkio subjektams nustatytu įpareigojimu atskleisti tokius duomenis.

Ūkine veikla gali būti nelaikoma dalis veiklų socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros, švietimo ir mokslinių tyrimų sektoriuose, kaip apibūdinta Europos Komisijos pranešime dėl valstybės pagalbos sąvokos (angl. *Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU*). Taip pat ūkine veikla nėra laikoma viešos infrastruktūros objektų, neskirtų ūkinei veiklai vykdyti, statyba. Ypatingas dėmesys turi būti atkreiptas teikiant pagalbą oro uostų infrastruktūrai finansuoti.

Pasirinkimo pagrindimas

1.2.	Ar finansavimas iš valstybės išteklių ūkio subjektams (-ui) suteiktų (suteikia) išskirtinę ekonominę naudą, kurios jie (jis) negautų rinkos sąlygomis?	☐ Taip	☐ Ne
-------------	---	-------------------------------	-----------------------------

Išskirtinė ekonominė nauda. Vertinama, ar finansavimas ūkio subjektui teikiamas palankesnėmis sąlygomis, nei jis galėtų gauti rinkoje. Pavyzdžiui, negražintina subsidija, lengvatinė paskola (su mažesnėmis nei rinkoje palūkanų normomis ar kitomis lengvatinėmis sąlygomis), suteikiama neapmokestinama garantija paskolai arba apmokestinama ne rinkos kaina. Išskirtinė nauda ūkio subjektui gali būti suteikta įvairiais būdais. Nėra skirtumo, kokiais būdais teikiama valstybės pagalba, – svarbus jos poveikis. Siekiant nustatyti, ar finansavimas yra valstybės pagalba, yra naudojamas privataus rinkos investuotojo principas. Jei įmonė negautų šių lėšų analogiškais sąlygomis privataus kapitalo rinkose, vadinasi, šių lėšų teikimas gali būti valstybės pagalba. Šiuo atveju būtina nustatyti, ar privatus investuotojas investuotų į šią įmonę tokiomis pat sąlygomis, vertindamas tik potencialią savo investicijų grąžą ir neatsižvelgdamas į regioninius ar socialinius veiksnius. Jei privatus investuotojas neinvestuotų į tokią įmonę, vadinasi, suteiktos lėšos gali būti valstybės pagalba.

Jei numatoma, kad finansavimas bus skiriamas ūkio subjekto sąnaudoms, atsiradusioms dėl viešųjų, arba visuotinės ekonominės svarbos, paslaugų įsipareigojimų (plačiau žiūrėti čia: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/overview/public_services_en.html) valstybei (savivaldybei), padengti, išskirtinės ekonominės naudos buvimas vertinamas pagal *Altmark* kriterijus. Ūkio subjektui nėra suteikiama išskirtinė ekonominė nauda, jeigu:

- veikla atitinka visuotinės ekonominės svarbos paslaugų požymius, jos užduotys ir įpareigojimai aiškiai apibrėžti;
- viešųjų paslaugos išlaidų kompensavimo kriterijai objektyvūs, skaidrūs ir nustatyti iš anksto;
- kompensacija neviršija grynujų paslaugos teikimo sąnaudų, įskaitant pagrįstą pelną (t. y. kompensuojama nepermokant); ir
- viešosios paslaugos įsigyjamos ir kompensacija skiriama įgyvendinant viešojo pirkimo konkurso procedūrą arba, jei viešasis pirkimas nėra rengiamas, įmonės, kuriai patikėta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, išlaidos kompensuojamos pagal įprastos gerai valdomos įmonės patiriamas išlaidas.

Pasirinkimo pagrindimas

1.3.	Ar finansavimą numatoma teikti (teikiamas) tam tikroms pasirinktoms prekėms gaminti ar paslaugoms teikti, arba tam tikriems pasirinktiems ūkio subjektams (-ui), t. y. ar finansavimo priemonė yra selektyvaus pobūdžio?	☐ Taip	☐ Ne
-------------	---	-------------------------------	-----------------------------

<p>Pasirinktinis finansavimo priemonės taikymas (selektyvumas). Pasirinktinai taikomos finansavimo priemonės – tai priemonės, kurios yra skirtos atskiro regiono plėtrai (tame regione esantiems ūkio subjektams), atskiroms veiklos rūšims paremti (finansavimo (naudos) gavėjai – atskiro sektoriaus ūkio subjektai) arba tam tikriems tikslams įgyvendinti (finansavimo gavėjai gali būti mažos ar vidutinės įmonės, naujos įmonės, tam tikrus projektus įgyvendinantys ūkio subjektai ir panašiai). Šis kriterijus tenkinamas, kai, vertinant paraiškas finansuoti projektus, tam tikrų ūkio subjektų paraiškoms įvertinamos geriau ir dėl to gauna finansavimą (skirtingai nuo blogiau įvertintų), o institucijos, sprendamos dėl finansavimo skyrimo, naudojasi turima diskrecijos teise.</p>			
Pasirinkimo pagrindimas			
1.4.	Ar finansavimas gali iškraipyti konkurenciją ir veikti prekybą tarp Europos Sąjungos (toliau – ES) šalių?	☐ Taip	☐ Ne
<p>Poveikis konkurencijai ir prekybai tarp ES šalių. Siekiant įvertinti, ar suteiktas finansavimas daro poveikį konkurencijai ir prekybai tarp ES šalių, būtina nustatyti finansavimo gavėjo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių rinką, žinoti, ar tokioje rinkoje ES vyksta prekyba tarp valstybių narių. Pats faktas, kad ūkio subjekto konkurencinė padėtis, palyginti su kitais konkuruojančiais ūkio subjektais, pagerėja jam gavus ekonominės naudos, kurios jis nebūtų gavęs įprastomis verslo sąlygomis, rodo, kad konkurencija gali būti iškreipta. Jei finansavimas yra teikiamas vietinio pobūdžio veiklai paremti (pavyzdžiui, kirpyklai, kurios klientai yra tik miestelio gyventojai), šis finansavimas paprastai neveikia prekybos tarp šalių. Tačiau būtina žinoti, kad finansavimas ūkio subjektui gali veikti prekybą tarp šalių ir tais atvejais, kai konkretus ūkio subjektas neeksportuoja savo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių. Gali pakakti fakto, kad nagrinėjamomis paslaugomis ar prekėmis apskritai prekiaujama su ES šalimis.</p>			
Pasirinkimo pagrindimas			
2. Išvados dėl valstybės pagalbos (ne)buvimo.			
<p>☐ Projektui nebus (nėra) teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą atsakyta neigiamai. Patikros lapo III dalis „Teiktinos valstybės pagalbos rūšies priskyrimas“ nepildoma).</p> <p>☐ Pagal projektą remtinios veiklos nebus laikomos valstybės pagalba, tačiau ja gali tapti (žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą atsakyta neigiamai, tačiau pastabose nurodyta, kad tam tikrus aspektus reikia nuolat stebėti dėl rizikos finansavimui tapti valstybės pagalba). Pagrindžiant pasirinkimą nurodomi tolesni veiksmai ir priemonės. Patikros lapo III dalis „Teiktinos valstybės pagalbos rūšies priskyrimas“ nepildoma.</p> <p>☐ Projektui bus (yra) teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į visus I dalies klausimus atsakyta teigiamai).</p>			
Pasirinkimo pagrindimas			

_____
(vertintojo pareigos, vardas, pavardė)

_____
(parašas)

Patikros peržiūra:

Vertintojo išvadai pritarti

Vertintojo išvadai nepritarti

Pastabos:

(tikrintojo pareigos, vardas, pavardė)

(parašas)

(data)

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos
5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-V-812 „Nacionalinių turizmo maršrutų, trasų ir produktų rinkodara bei turizmo ženklavimo infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 3 priedas

INFORMACIJA, REIKALINGA PROJEKTO ATITIKČIAI PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAMS ĮVERTINTI

1. Projekto veiklų prisidėjimas prie atsakingo turizmo skatinimo kultūros ir gamtos paveldo objektuose.

<i>Atsakingo turizmo aspektai:</i>	<i>Projekte esantys atsakingo turizmo aspektai ir jų pagrindimai:</i>
1.1. Optimaliai naudoti išteklius.	
1.2. Gerbti ir saugoti turistus priimančių bendruomenių sociokultūrinį autentiškumą.	
1.3. Prisidėti prie tarpkultūrinio supratimo ir tolerancijos.	
1.4. Palaikyti gyvybingas ir ilgalaikes ekonomines veiklas, duodančias socialinę ir ekonominę naudą visoms dalyvaujančioms interesų grupėms.	
1.5. Skatinti vietovei tinkamiausias turizmo formas.	
1.6. Mažinti neigiamą ekonominį, aplinkosauginį ir socialinį turizmo poveikį.	
1.7. Prisidėti prie gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimo bei pasaulio įvairovės palaikymo.	
1.8. Suteikti malonesnių patirčių turistams per prasmingesnius ryšius su vietos gyventojais ir per geresnį vietovės kultūrinių, socialinių bei aplinkosauginių klausimų supratimą.	
1.9. Suteikti priėjimą žmonėms su fizine negalia.	

2. Projekto poveikis unikalių vartotojų skaičiaus augimui e. rinkodaros priemonėse.

<i>E. rinkodaros priemonės:</i>	<i>Unikalių vartotojų skaičiavimo būdai:</i>	<i>Unikalių vartotojų skaičius:</i>
2.1. Internetinių puslapių kūrimas.	Sumuojami apsilankę unikalūs vartotojai ir jų praleistas laikas naršant puslapyje.	
2.2. Mobiliųjų aplikacijų kūrimas.	Sumuojami unikalių vartotojų atsiuntimai.	
2.3. Naujienlaiškiai.	Sumuojami užsiprenumeravę naujienlaiškį unikalūs vartotojai arba unikalių vartotojų peržiūros.	
2.4. Socialiniai tinklai.	Sumuojami sekantis informaciją socialiniuose tinkluose (sekėjai) arba unikalių vartotojų interakcijos.	
2.5. Paieškos sistemos optimizavimas.	Sumuojami unikalūs vartotojai, kurie puslapyje apsilankė pasinaudodami paieškos sistema.	
2.6. Reklama paieškos sistemoje.	Sumuojami unikalių vartotojų paspaudimai ant reklamų.	

3. Projekte numatytos ženklini lankytinos vietos yra įtrauktos į lankytinų vietų sąrašą, nurodytą Lankytinų vietų ir laikinų renginių maršrutinio orientavimo automobilių keliuose taisyklių LVMOT 15, patvirtintų Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2015 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. V(E)-4 „Dėl lankytinų vietų ir laikinų renginių maršrutinio orientavimo automobilių keliuose taisyklių LVMOT 15 patvirtinimo“, 16 punkte.

<i>Numatoma ženklini lankytina vieta</i>	<i>Ar ji įtraukta į lankytinų vietų sąrašą?</i>
3.1.	
3.2.	
3.3.	